

85-Cİ BAHARIN GÖZAYDINLIĞI

Təbrik ovqatlı düşüncələr

Mənim üçün inandığım və əmin olduğum bir həqiqət var. Bu da hər bir qələm adamının özünü yazmağıdır. Yeni istər nəsr, istər nəzm sahəsi olsun, burada qələm çalan, oxucu ilə təmas quran hər kəs özünü və öz sözünü deyir, çatdırır. Sadəcə olaraq, deyim üslubları, həmçinin fikrin özü söz sahibinin istedad və qabiliyyətindən, həyat təcrübəsindən qaynaqlanır və ona da söykənir.

Bu mənada yaradıcılığına beləd olduğum, imzasını zaman-zaman izləyib və həm yazıçı, həm də şair kimi dəyər verdiiyim Şövkət xanım Zərinin kitabxanamda olan ədəbi nümunələri yurd niskili ilə, Qarabağ həsrəti ilə, yaşadığımız 30 illik Vətənsizliyimizlə bağlı ağrılar xatırlananda, necə dəyərlər, ötən günlər göz önünə gələndə dərhal məni özünə çəkir. Bunun da iki səbəbi var. Təbii ki, bu səbəbi mənim özüm üçün müəyyənləşdirmişəm. O səbəblərdən biri Şövkət xanımın da Vətəndə mənim kimi vətənsiz yaşamasıdır. Bir az da açıqlasam 30 il Cəbrayıl həsrət qalmaq, Horovlu kəndini ziyarət edə bilməmək niskilidir.

İkinci səbəb isə Şövkət xanımın keşməkeşli həyatı və onun bu həyatdan misqal-misqal qopub sözə çevrilən yaradıcılığıdır. Çünki Şövkət xanım öz həyatında kifayət qədər sıxıntılar yaşamış yaradıcılarımızdan, aydınlarmızdan biridir. O, 1941-ci ildə Cəbrayıl rayonu Horovlu kəndində doğulub. Ona görə Sovet-Alman müharibəsinin də acılarından dadıb. Sonra həyat elə gətirib ki, ölkə hüdudlarından kənarda yaşayıb, işləyib. Bu da ona Şərq dünyası ilə təmasda həmin dünyanın özəlliklərindən və gözəlliklərindən xəbərdar olmaqda bir vasitə olub. Və sonra da torpaqlarımızın işğalı, qaçqınlıq, çadır həyatı, bütövlükdə Cəbrayılısız, Horovlusuz illər...

Mən bu həyat yolu cizgilərini ona görə xatırlatdım ki, oxucu özüm üçün müəyyənləşdirdiyim iki səbəbin məğzini anlasın.

İndi məsamın üzərində olan "Salam, ömür" şeirlər kitabı ötən ilin sonlarında işıq

üzü görüb. Kitabdakı şeirlər 5 bölmədə oxucuya təqdim olunur. Mən bir oxucu olaraq hər dəfə bu kitabı əlimə götürəndə qarşıma hansısa şeiri axtarıb tapmaq məqsədini qoymuram. Eləcə kitabı açıram və səhifələrdən mənə baxan şeiri oxumağa başlayıram. İndi də belə etdim. Açıdım və oxudum:

**Ümidim kəm, arzum bölük,
Ömür qısa, tale dönük,
Tək səndə gördüm böyüklük,
Biraz da rüsxət ver, Tanrım!**

**Əlinə yetişsin əlim,
Diz çöküb səcdə eləyim,
Vətənsiz mən necə ölüm,
Biraz da rüsxət ver, Tanrım!**

İlk və son bəndlərini təqdim etdiyim şeirdə mən vətənsizlik yaşamış bir oxucu kimi müəllifin səmimiyyətinə də inandım, o misralara yüklənmiş fikirləri də qəbul etdim. Hətta kendimizin həsrəti ilə dünyasını dəyişən atamın, anamın hər gün Haramı düzündən üzü Ərgünəşə tərəf boylanıb ah çəkməsini də, öz ocağında torpağa qovuşmaq duasını da xatırladım. Biraz da qabağa gedib deyim ki, 1995-ci ildə yazdığım "Vəsiyyət" şeirimi də xatırladım. Orda vurğulamışdım ki, "üzümü kəndimə tərəf çevirin!".

Bu şeirin fikir tutumu oxucuya həm müəllifin öz yurd niskili ilə yanaşı, həm də bu torpağa ziyarətqah kimi, müqəddəs ünvən kimi qovuşmaq istəyini də sərgiləyir.

**Qollarım açılib xəzan çağına,
Yenə də payızla qucaqlaşmışıq.
Qoşulub bozaraq küləklərinə,
Ömürdən gör neçə illər aşmışıq.**

**Neçə yol ötürüb qarlı qışı biz,
Neçə yol bahara salam vermişik.**

**Bəzən də sarılıb bir-birimizə,
Həsərdən kövrəlib qəharlanmışıq.**

**Payız yarpağıdır son ümidlərim,
Neçə cür dərdimin yuvası onda.
Payızı əynimə elə geymişəm,
Yayda da gəzirəm payız donunda.**

Bəli, üç bəndini oxuduğunuz bu şeir 2016-cı ildə Strasburqda kağıza köçürülüb. Ürək pıçıldatları və müəllifin Vətəndən uzaqda ömrün payızını verəqləməsi bir-birinə sarılıb şeirə çevrilib. Və müəllif oxucuya xatırladıb ki, yayda da, qışda da eyni niskililə, eyni həsrətlə ümidi payız yarpağına çevirmək böyük dözümlü, iradə və bir də özündə əminlik ifadə edən ümid tələb edir. O ümid ki, payızdan sonra qışın gəldiyini bilsək də bizdə yazı çıxacağıma şübhə yeri qoymasın. Zənnimcə, elə bu ümid də tək-cə Şövkət xanımı yox, bütün Azərbaycanı Böyük Zəfər - 44 günlük Vətən Savaşına gətirib çıxartdı. Qələbəni xəyaldan, arzu-dan gerçəkliyə çevirdi.

Kitabdakı ilk şeir əslində elə kitabın adıdır. Və mən bu şeiri oxuyanda özüm özümə sanki bir daxili hesabat verirəm. Çünki Allahın verdiyi ömür, zənnimcə, yüzəyüz öz ixtiyarımızda deyil. Lap konkret desəm, biz

bəzən düşünmədən, fərqi nə varmadan həyatımızda iynə ucu boyda da izi olmayacaq nəsnelərə, işlərə ömürdən zaman ayırıırıq. Bu, israfçılıqdır, ömürə dəyər verməməkdir. Bax bu mənada deyirəm ki, ömür bütönlüklə öz ixtiyarımızda olmur. Amma düşünən, yazan, yaradan, qurub tikən aydınlarmız ömrün tutumunu da bilir, dəyərini də, qədərini də. Bax, Şövkət xanımın "Salam, ömür" şeirində mənim nəql etdiyim düşüncələrim poetik bir üslubda oxucuya xatırladılır. Şair yazır ki:

**Yaz ömrünü qış yaşayıb
Ağlar tökdük yollara.
Gözümüzə yaş qovurduq
Şəhid düşən oğullara.**

**Qürbət ovutdumu bizi?
İnadı durdu zaman da.
İndi bizdən gedənləri
Axtarııq əlim yanda.**

Bəli, 1941-ci ilin mart ayında, Novruz bayramı günlərində dünyaya gələn Şövkət xanım indi ömrünün 85-ci ilini tamamlayır. Mən əzizim Şövkət xanımı bu münasibətlə təbrik edir və ona öz misraları ilə təbrikimi çatdırıram:

**Davamız yoxdu ki, bəxti yazanla,
İstəyi vermirsə o, sənin olmur.
Hamının dərdinə uçub gedirsən,
Səni sən qədər gəzənin olmur.**

Bəli, Şövkət xanım, siz hamının, doğmalarınızın, çevrənizin, söz adamlarının həmişə hayına tələsmisiniz, yanında olmusunuz. Maddi, mənəvi dəstəyinizi onlardan əsirgəməmisiniz. Həm də yazmışınız, yaratmışınız. Deməli, 85-ə SALAM! - demək halal haqqınızdır. İnşallah, hələ qarşıda Cəbrayılı, Horovlu günlərin yubileyləri sizi və sizi istəyənləri gözləyir.